

## Gedachtewisseling van 2 juni 2022 – antwoorden op de schriftelijk ingediende vragen van de N-VA-fractie

|     |                            |    |
|-----|----------------------------|----|
| I.  | Oekraïne-crisis .....      | 2  |
| 1.  | Algemeen .....             | 2  |
| 2.  | Vragen over Economie ..... | 2  |
| 3.  | Vragen over Werk .....     | 5  |
| II. | Coronacrisis .....         | 8  |
| 1.  | Vragen over Economie ..... | 8  |
| 2.  | Vragen over Werk .....     | 10 |

### I. Oekraïne-crisis

#### 1. Algemeen

- Hoeveel Oekraïense vluchtelingen zijn er in Vlaanderen ingeschreven met het statuut van 'tijdelijk ontheemde'? Hoeveel daarvan zijn meerderjarig?

*Tot op vandaag hebben **44.834** Oekraïners tijdelijke bescherming gekregen. Dit zijn er 10.000 meer dan op het moment van de vorige gedachtewisseling half april. **Net geen 60% vestigde zich in Vlaanderen.** 63,3% is meerderjarig. 63,9% zijn vrouwen. 36% zijn mannen waarbij de overgrote meerderheid minderjarig is omwille van de algemene mobilisatie van mannen ouder dan 18 jaar.*

- Er werd aanvankelijk aangegeven dat er tegen de zomer tot 120.000 vluchtelingen in Vlaanderen terecht zouden komen. Tijdens de gedachtewisseling in de commissie Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering werd er aangegeven dat deze prognose werd bijgesteld naar 78.000 vluchtelingen. Zijn deze voorspellingen nog accuraat? Wat zijn de meest recente prognoses?

*Het nationaal crisiscentrum monitort de instroom. Afhankelijk van hoe de situatie in Oekraïne evolueert, zal ook het aantal tijdelijk beschermden variëren. Zo zagen we de afgelopen weken vluchtelingen mondjesmaat terugkeren naar Oekraïne. Maar er valt ook een bijkomende instroom te verwachten als de gevechten in de Donbas blijven aanhouden. Op dit moment ziet het er evenwel niet naar uit dat er tegen de zomer 120.000 vluchtelingen in Vlaanderen aanwezig zullen zijn. Toch wordt vanuit de Taskforce nog steeds met dit scenario rekening gehouden. Onder meer voor de huisvesting van tijdelijk ontheemden wordt er door collega Diependaele voor gezorgd dat we indien nodig snel kunnen opschalen.*

- Hoeveel vluchtelingen zijn er al teruggekeerd naar Oekraïne?

*Hierover heb ik geen cijfers ter beschikking, die worden best bij de federale overheid opgevraagd.*

#### 2. Vragen over Economie

- Samen met de minister-president werd een economische taskforce Oekraïne opgericht. Deze heeft als doel om samen met de sectoren, FIT, VLAIO en de ondernemersorganisaties de problemen van de

ondernemingen in kaart te brengen en oplossingen te zoeken. Kan de minister meer toelichting geven bij de aanpak en de stand van zaken van de taskforce? Welke initiatieven heeft deze taskforce reeds genomen?

*De economische taskforce Oekraïne vond voor een eerste maal plaats op 14 april 2022, georganiseerd door FIT en VLAIO. Namens de ondernemersorganisaties waren aanwezig: Agoria, Boerenbond, Bouwunie, Essencia, Fedustria, Fevia, Unizo, Vlaamse Confederatie Bouw en VOKA. Tijdens deze taskforce werd een presentatie door de Nationale Bank van België gegeven over de impact van de oorlog op de Belgische/Vlaamse economie, werden de bezorgdheden van de verschillende ondernemersorganisaties toegelicht en in kaart gebracht, gaven FIT en VLAIO hun dienstverlening weer en presenteerde het Departement Kanselarij & Buitenlandse zaken een stand van zaken aangaande de opgelegde sancties.*

*Op 13 mei werd een tweede taskforce georganiseerd rond het thema financiering. Presentaties werden gegeven door de Douane over de handhaving van sancties, door Febelfin over de impact op bankverrichtingen van ondernemingen, door Credendo over hun beleid t.o.v. Rusland, Oekraïne en Belarus en door FIT over de Russische en Wit-Russische economische tegenmaatregelen.*

*Ik ga de evolutie van de situatie samen met de sectoren natuurlijk van nabij blijven opvolgen, deze taskforce kan steeds opnieuw bijeenkomen als daar toe vraag of nood bestaat. Specifiek op vlak van de energieprijzen houden we ook de vinger aan de pols op vlak van beleidsinitiatieven die genomen worden in onze buurlanden. De ondernemersorganisaties gaven aan deze informatiedeling nuttig te vinden en spraken hun appreciatie uit voor het bestaande instrumentarium, met name de overbruggingslening van PMV en VLAIO en de waarborgregeling van PMV/z-Waarborgen.*

Er zijn tal van bedrijven die zwaar afzien door deze crisis. Wat is de impact van de oorlog en de sancties voor de Vlaamse bedrijven die importeren en exporteren naar Oekraïne en Rusland? Wat is de impact van het tekort aan grondstoffen, energiebronnen,... vanuit Rusland en Oekraïne op de productieprocessen? Hoe wordt dit in kaart gebracht?

*Sinds 2014 lopen er sancties ten aanzien van Rusland, dit naar aanleiding van de annexatie van de Krim door Rusland. Door de inval in Oekraïne in februari 2022, zijn daar vijf sanctiepakketten aan toegevoegd. Wat de economische sancties betreft, gaat dit concreet over een exportverbod op goederen en technologieën voor de lucht- en ruimtevaartindustrie, goederen en technologieën voor gemengd gebruik, luxegoederen etc. Er werd ook een importverbod op staal, ijzer en steenkool opgelegd. Daarnaast is het EU-luchtruim gesloten voor Russische luchtvaartmaatschappijen, en worden Russische schepen geweerd uit de Europese havens. Dit betekent dat 71% van de directe export van Vlaanderen naar Rusland onder deze sancties valt. Het recentste zesde sanctiepakket, goedgekeurd op de Europese Raad begin vorige week, omvat o.a. een embargo op Russische olie (met een tijdelijke uitzondering voor ruwe olie die via pijpleidingen nog steeds kan binnenkomen), de afkoppeling van de Sberbank van het internationaal betalingssysteem SWIFT en de toevoeging van een reeks individuen en organisaties aan de sanctielijst.*

*Als we de effecten op de totale import en export van Vlaanderen bekijken, dan zien we eerder een beperkte impact van de sancties en het conflict zelf. Zo komt 0,14% van de Vlaamse import direct uit Oekraïne en 0,17% van de directe Vlaamse export gaat naar Oekraïne. Wat Rusland dan betreft,*

*1,76% van de Vlaamse directe import komt uit Rusland. 1,21% van de directe Vlaamse export gaat naar Rusland. Als we nagaan over welke producten het dan juist gaat, dan zien we dat 85% van die import uit Rusland bestaat uit diamanten en edelstenen, minerale producten (voornamelijk olie en aardgas) en houtwaren.*

*Dit zijn de directe effecten van de sancties en het conflict zelf in het algemeen, maar daarnaast zien we ook een indirecte impact op de handelsstromen. Zo zijn er heel wat transportproblemen, ook voor die producten die niet onder de sancties vallen, er is onzekerheid wat betreft betalingen, de energie- en grondstoffenprijzen zijn onderhevig aan sterke prijsveranderingen etc. Deze stijging vertaalt zich ook in de prijs van materialen.*

- Vlaanderen voorziet overbruggings- en waarborgmogelijkheden (leningen) om onze ondernemingen te ondersteunen en de effecten van de oorlog te milderen. Er zal bijkomend 100 miljoen euro aan leningscapaciteit ter beschikking worden gesteld. Er werd aangegeven dat de EU nog groen licht moet geven om het instrumentarium te activeren. Wat is de timing voor de goedkeuring van de EU?

*Op 10 juni 2022 heeft de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring gegeven om de overbruggingslening aan ondernemingen te wijzigen, zodat de regeling kan verder gezet worden onder het tijdelijk staatssteunkader voor Oekraïne tot einde december 2022. Aan de regeling zelf wijzigt heel weinig, maar de ondernemingen die ervan gebruik willen maken, zullen wel moeten aantonen dat zij in hun bedrijfsvoering en liquiditeit getroffen zijn door de brede macro-economische gevolgen van de oorlog in Oekraïne. VLAIO meldt dit besluit nu aan bij de Europese Commissie. We hopen zo snel al mogelijk een beslissing te bekommen.*

- Met de oorlog in Oekraïne lijkt er een dieptepunt in zicht voor Limburg. De conjunctuurbarmometer van Voka Limburg voorspelt dat de Limburgse economie na midden 2022 nog verder zal wegzakken dan na de sluiting van Ford Genk en nog zeker tot oktober zal verzwakken. In welke mate wordt er rekening gehouden met de scenario's zoals die zich vandaag voordoen? Is SALK Turbo voldoende weerbaar om deze crisis (corona, Oekraïne,...) aan te pakken? Hoe is de verhouding tussen de situatie in Limburg en de andere provincies?

*De POM-Limburg publiceert op zijn website een mooi overzicht van de economische toestand in Limburg in vergelijking met de rest van Vlaanderen. (<https://pomlimburg.be/cijfers-analyses/coronamonitor/>).*

*Ik vestig nog specifiek de aandacht op het ondernemersvertrouwen. Na een kleine terugval in april veert het ondernemersvertrouwen in het Limburgse bedrijfsleven in mei 2022 terug lichtjes op. In het algemeen is de situatie gelijklopend met Vlaanderen.*

- De oorlog in Oekraïne, de sancties en de inflatie treffen ook de ruimtevaart en de ruimtevaartbedrijven. Wat is de impact voor Flanders Space en wat zal de minister doen om dit, ook op het Europese niveau, aan te pakken?

*De impact van de oorlog in Oekraïne voor de bedrijven die onder Flanders Space vallen is niet significant verschillend van bedrijven in andere sectoren. De maatregelen die zullen genomen om deze sectoren te steunen zullen ook van toepassing zijn op de ruimtevaartindustrie (overbruggings- en*

waarborgmogelijkheden). Wanneer er vanuit de ESA signalen zouden komen betreffende problematiek aangaande de samenwerking met Rusland, zullen wij dit van dichtbij opvolgen.

*De vijf luiken van het Impulsprogramma Ruimtevaart economie lopen gewoon door en zitten op schema.*

### **3. Vragen over Werk**

- De minister kondigde tien extra inspecteurs aan bij de sociale inspectie om uitbuiting en illegale tewerkstelling tegen te gaan. Daardoor kunnen 500 extra controles per jaar worden uitgevoerd. Wat is de stand van zaken van de werkzaamheden van deze inspecteurs? Op welke manier zal er worden gefocust via gerichte controles op malafide bedrijven? Hoe worden de Oekraïense vluchtelingen gesensibiliseerd en ingelicht over de gangbare arbeidsvoorwaarden in Vlaanderen?

*De Vlaamse Sociale Inspectie heeft al 2 inspecteurs geworven uit een vorige wervingsreserve. 1 inspecteur is reeds gestart met de opleiding, de andere inspecteur start op 1 september. De sollicitatiegesprekken voor de overige aanwervingen werden op 31 mei afgerond waarbij de geschikt bevonden kandidaten eendaags een voorstel wordt gedaan.*

*Ik kan u ook nog meegeven dat de Vlaamse Sociale Inspectie recent de lijsten met data van SIOD/RSZ heeft ontvangen om gerichte controles te kunnen selecteren en dat er afspraken werden gemaakt over de gecoördineerde AC-acties, die op zeer korte termijn zullen opstarten.*

*Wat betreft de cijfers over het aantal uitgevoerde controles en het aantal gecontroleerde werknemers: op dit moment zit de Vlaamse Sociale Inspectie in een overgangsfase tussen twee registratiesystemen. Hierdoor is het niet mogelijk om op dit moment geconsolideerde cijfers te geven over de controles. Ik kan u wel al melden dat er ondertussen vijf inbreukdossiers in behandeling zijn binnen de dienst administratieve geldboeten.*

- Bij de dienst Economische Migratie wordt in twee extra medewerkers voorzien om de procedure met de beroepskaarten vlot te laten verlopen. Een beroepskaart is immers noodzakelijk om een zelfstandige activiteit op te zetten. Zijn deze medewerkers reeds actief?

*In functie van de Oekraïne-crisis worden er 2 vte's aangeworven voor de materie economische migratie. Deze week start 1 vte (niveau A: maatregelverantwoordelijke) binnen de dienst Economische Migratie die ook zal worden ingezet op de materie beroepskaarten. Daarnaast wordt er 1 VTE (niveau A: beleidsmedewerker/jurist) geworven binnen de afdeling Beleid.*

- De sectoren kunnen in functie van de sectorconvenanten een tijdelijke coördinator aanstellen. Werd deze oproep reeds gelanceerd? Wat is het takenpakket van deze tijdelijke coördinator?

*Hiervoor werd een oproep "Addenda sectorgerichte aanpak Oekraïne crisis" gelanceerd waarop sectoren met een sectorconvenant vrijblijvend konden intekenen. In het kader van deze oproep zijn zowel loonkostfinanciering (aanstelling tijdelijke coördinator, cf. non-paper) als de financiering van concrete acties en bijvoorbeeld het inkopen van (externe) expertise mogelijk.*

*Op dit moment is de Vlaamse overheid met 14 sectoren aan het onderhandelen over de concrete inhoud van deze addenda. Het is de doelstelling voor het zomerreces deze onderhandelingen te beëindigen en met de addenda Oekraïne van start te gaan.*

- Door hun bijzonder statuut hebben de vluchtelingen recht op een leefloon en kunnen ze onmiddellijk aan de slag of een beroep doen op een leefloon. Wat is de huidige tendens?
- VDAB heeft de ambitie om vanaf april de vluchtelingen die dat willen en kunnen toe te leiden naar een job:
  - Hoeveel werkgevers hebben specifieke vacatures doorgegeven via #werkplekvrij?
  - Hoeveel van deze vacatures werden reeds ingevuld?
  - Hoeveel Oekraïense vluchtelingen hebben zich gemeld en zijn ingeschreven bij VDAB?
  - Hoe worden de vluchtelingen toegeleid naar de onthaalpagina en de ruime werking van VDAB?
  - Hoeveel Oekraïense vluchtelingen volgen een taalopleiding (Nederlands) of een andere beroepsopleiding via VDAB of de partners?
  - Hoe verloopt de samenwerking met de sectoren en de uitzendsector?

*Sinds 1 maart zijn er 1.699 Oekraïners ingeschreven bij VDAB. De instroom bij VDAB is vanaf begin april pas echt op gang gekomen. Opvallend is dat het aantal inschrijvingen in mei voorlopig lager ligt dan in april. 40% (of 679) van hen ontvangt een leefloon of heeft er een aangevraagd.*

*De meeste Oekraïense vluchtelingen die zich bij VDAB inschrijven zijn vrouwen (76,4%). Meer dan de helft van de vluchtelingen is hooggeschoold (58,2%).*

*De kennis van het Nederlands is bij deze vluchtelingen uiteraard op enkele uitzonderingen na onbestaande. De kennis van het Engels is bij sommigen van hen goed tot zeer goed maar dat geldt zeker niet voor iedereen. 40,6% procent spreekt geen woord Engels, 28,4% heeft slechts een beperkte kennis van het Engels. Zowel voor de bemiddeling als voor de tewerkstelling vormt dit één van de grootste uitdagingen. VDAB kan beroep doen op de tolk- en vertaaldiensten van het Agentschap Integratie en Inburgering. Daarnaast wordt er gebruikgemaakt van vertaalapps. Uiteraard steeds met als doelstelling om zo snel mogelijk Nederlands te leren en werkervaring op te bouwen.*

*280 van deze 1.699 (16,5%) vluchtelingen hebben ondertussen werkervaring opgedaan in Vlaanderen. Er wordt door deze mensen wel regelmatig via tijdelijke contracten gewerkt. 50 werken er binnen de uitzendsector.*

*Met de anderen is VDAB aan de slag om hen zo snel mogelijk naar de arbeidsmarkt toe te leiden. Op dit moment kan ik u de cijfers tot eind april 2022 meegeven. Op dat moment waren er 1.086 ontheemden ingeschreven bij VDAB. 496 kregen al specifieke begeleiding (bijvoorbeeld via een individuele beroepsopleiding of sollicitatiebegeleiding). Als je weet dat sommigen zich pas eind april inschreven, zijn dit heel mooie cijfers.*

*Sinds de creatie van de hashtag #werkplekvrij publiceerde VDAB al bijna 5.000 vacatures van 658 bedrijfsfilialen van 364 bedrijven. Op dit moment staan er nog 3.833 jobs met deze hashtag gepubliceerd op de website van VDAB. Aandachtspunt hierbij is dat het leeuwendeel van deze vacatures*

*(68,5%) uit de schoonmaak komen. Dat is op zich geen probleem. Maar als je ziet dat 58% hooggeschoold is, roep ik ook werkgevers uit andere sectoren op om hun vacatures zeker te melden.*

- De Vlaamse Regering en de Taskforce Noodopvang Oekraïne hebben afgesproken om in drie fasen te werken. Een eerste fase (t.e.m. 1 april) richtte zich op de eerste dringende behoeften, een tweede fase (1 april t.e.m. 15 juni) focust op een snelle doorstroming naar werk via korte acties. De derde fase (vanaf 16 juni) zal zich richten op meer intensieve acties met een langere doorlooptijd. Op welke manier wordt deze derde fase voorbereid en uitgewerkt?

*Op 20 mei 2022 keurde de Vlaamse Regering de uitrol van de derde fase voor het luik arbeidsmarkt op mijn voorstel goed. <https://beslissingen-vlaamseregering.vlaanderen.be/document-view/628743F200408C01F20546AB> <https://beslissingenvlaamseregering.vlaanderen.be/document-view/6287476D00408C01F20546B0>*

- VDAB zal tijdelijk 47 bijkomende bemiddelaars aanwerven om de diploma's en de werkervaring van de vluchtelingen te screenen en hen naar werk te begeleiden. Wat is de stand van zaken? Hoeveel van deze bemiddelaars zijn reeds aan de slag? Hoeveel Oekraïense vluchtelingen worden begeleid? Hoe wordt er binnen VDAB gewerkt met tolken? Op welke manier wordt de informatie vertaald?

*Indien er 120.000 vluchtelingen instromen, kunnen er tot 47 extra bemiddelaars aangesteld worden bij VDAB. Omdat de instroom op vandaag nog beperkter is, zijn er al 7 bemiddelaars aangeworven en staan er nog 8 vacatures open.*

*VDAB kan een beroep doen op de tolk- en vertaaldiensten van het Agentschap Integratie en Inburgering. Daarnaast wordt er gebruikgemaakt van vertaalapps. Uiteraard steeds met als doelstelling om zo snel mogelijk Nederlands te leren en werkervaring op te bouwen*

- Een snelle valorisatie van competenties, rijbewijzen en diploma's is belangrijk om aan de slag te gaan. Wat is de stand van zaken?

*Op 1 juni 2022 heeft mijn kabinet hierover nog overleg gehad met het kabinet Onderwijs en het kabinet Welzijn. Onderwijs- en zorgprofielen hebben we broodnodig op onze arbeidsmarkt. Het is mijn ambitie om mensen met een onderwijsprofiel of mensen met een diploma in de gezondheidszorg snel in te zetten op de arbeidsmarkt. Samen met mijn collega's bevoegd voor Onderwijs en Welzijn werk ik aan vlotte procedures (onder andere bij NARIC) zodat de kwaliteit van de geleverde zorg en het aangeboden onderwijs gegarandeerd kan worden.*

- De duurtijd van de arbeidskaarten werd reeds opgetrokken van 90 naar 100 dagen en de minister gaf aan dat deze duurtijd het best verder wordt opgetrokken. Zullen de arbeidskaarten voor Oekraïense seizoenarbeiders worden verlengd? Hoe wordt daarover overlegd met uw federale collega?

*Personen die voor het begin van de oorlog uit Oekraïne aan de slag waren in Vlaanderen in de seizoenarbeid hadden een arbeidskaart nodig. Vlaanderen is bevoegd om de looptijd van de arbeidskaart te bepalen. Daarnaast heeft elke seizoenarbeider (dus ook een seizoenarbeider met de Belgische nationaliteit) een plukkaart nodig. Deze laat toe om 100 dagen per jaar*

*(normaal gezien is dit 65 dagen, maar dit is uitgebreid omwille van de coronacrisis) te helpen in de oogst. De geldigheidsduur van de plukkaart is bevoegdheid van de federale minister van Sociale Zaken. Ik heb hem gevraagd om voor dit jaar de plukkaart uit te breiden tot 200 dagen. Voor seizoenarbeiders met het statuut tijdelijke bescherming betekent dit dat ze 200 dagen kunnen helpen in de oogst. Voor seizoenarbeiders met een arbeidskaart zal op dat moment de arbeidskaart ook verlengd worden voor de duurtijd van de plukkaart.*

## **II. Coronacrisis**

### **1. Vragen over Economie**

- Graag een stand van zaken van de diverse steunmaatregelen (premies, leningen, voorschotten, waarborgen en mobilisatie spaargelden), het aantal ondernemingen die ondersteuning hebben ontvangen en de uitgekeerde bedragen? Hoe evalueert de minister deze steunmaatregelen?

*Hiervoor verwijst ik naar de powerpointpresentatie die de volksvertegenwoordiger ontvangen heeft.*

- Wat is de stand van zaken van het Globalisatiemechanisme, de Overbruggingslening en het Welvaartsfonds?

*Hiervoor verwijst ik naar de powerpointpresentatie die de volksvertegenwoordiger ontvangen heeft.*

*Stand van zaken overbruggingslening op 31 mei 2022:*

- 722 aanvragen die goedgekeurd werden door VLAIO en overgemaakt werden aan PMV voor het afsluiten van de leningsovereenkomst, voor een bedrag van 71.8 miljoen euro;
- 83 aanvragen voor een bedrag van 7.3 miljoen euro zijn in behandeling;
- 126 aanvragen waarvan de behandeling nog moet starten voor een bedrag van 10.8 miljoen euro;

*Op dit ogenblik kunnen we nog geen cijfers geven over definitieve afkeuringen. Onvolledige dossiers kunnen immers opnieuw worden ingediend. We stellen ook vast dat de maatregel gebruikt wordt door bedrijven uit zowel de industrie, de bouw, de evenementensector, de horeca en retailsector als de landbouw. In die zin is het een generieke maatregel die intrinsiek gezonde bedrijven met liquiditeitsnoden kan bedienen.*

- Hoeveel dossiers werden reeds gecontroleerd in functie van mogelijke fraude of onrechtmatige toekenningen? Hoeveel moeten nog worden gecontroleerd? Hoeveel premies werden tot op heden teruggevorderd en hoeveel daarvan zijn al effectief terugbetaald?

*Er zijn vandaag 16.435 terugvorderingen gebeurd, voor in totaal 114,2 mln. euro. Hiervan moet nog 47,3 mln. euro terugbetaald worden (incl. afbetalingsplannen). Op datum van 31/5/2022 zijn er 23.234 dossiers gecontroleerd (ter waarde van een bedrag van 212 mln. euro). Er werden 639 dossiers (= 127 ondernemingen) overgemaakt aan de CDBC (Centrale dienst voor de bestrijding van de corruptie) en 1.543 dossiers (= 274 ondernemingen) overgemaakt aan de parketten van Brussel, Gent, Brugge en Hasselt.*

*Momenteel zijn er 16 corona inspecteurs actief. Het objectief is in 2022 nog 7.680 hoogrisicodossiers te controleren.*

*Met deze personeelsbezetting zullen we 14.080 hoogrisicodossiers inspecteren in 2023. Ik zal met VLAIO in de loop van de komende maanden de inspectiestrategie evalueren.*

- We lezen dat tal van ondernemingen en zelfstandigen alsnog nu in de problemen dreigen te komen en dat het aantal faillissementen zal toenemen. Wat is de visie van de minister? Kan de minister een stand van zaken geven? Licht dit in lijn met de verwachtingen?

*De verschillende overbruggingsmechanismen, moratoria en compensaties vertrekkende van de diverse overheden hebben hun effect niet gemist. Een evaluatie uitgevoerd door Technopolis in 2021 leert ons dat de coronasteun toegekend in het jaar 2020 duidelijk een positieve economische impact had op de continuïteit van de ondernemingen in Vlaanderen: daaruit bleek dat elke euro steun 3,5 euro welvaart heeft gered. De positieve uitwerking van de steunmaatregelen zien we ook wanneer we naar de faillissementscijfers kijken. Zo lag het aantal faillissementen in Vlaanderen in 2020 32% lager dan het aantal faillissementen in 2019 en in 2021 zelfs 38% lager in vergelijking met 2019. Met de impact van de oorlog in Oekraïne moeten we er wel rekening mee houden dat het effect van crisis op crisis zich zal tonen in een toename van het aantal faillissementen.*

- Welke lessen leert de minister uit de uitgewerkte steunmaatregelen, de toepassing ervan en de tal van evaluatie en onderzoeken daarover? Welke elementen neemt de minister mee om het instrumentarium aan te passen in functie van toekomstige crisissen?

*Er werd in de commissie Economie al uitgebreid gedebatteerd over de evaluaties van de coronasteunmaatregelen. Begin januari 2022 was er daarover nog een uitgebreide gedachtewisseling met onder andere vertegenwoordigers van het Rekenhof en Technopolis Group (Parl.St. VI.Parl. 2021-22, nr. 37-B/2).*

*Beide evaluaties bieden uiteraard inspiratie voor maatregelen die genomen kunnen worden in functie van toekomstige crisissen. Naar aanleiding van één van de aanbevelingen van het Rekenhof heb ik ook aan VLAIO gevraagd een draaiboek uit te werken voor ondersteuning van ondernemingen bij plotse grote economische crisissen. Een dergelijk draaiboek moet ons in staat stellen snel en gepast te reageren bij toekomstige crisissen.*

- Is er nog een bankenoverleg geweest? Wat werd daar besproken en welke resultaten werden geboekt?

*Naar aanleiding van de Covid-19-crisis vond er op 18 januari 2021 overleg plaats tussen de ondernemersorganisaties, de financiële instellingen en de Vlaamse overheid om de situatie op de kredietmarkt te bespreken. Daarnaast werd (cf. supra) ook een economische taskforce Oekraïne op 13 mei 2022 georganiseerd rond het thema financiering, met o.a. overleg met Febelfin en Credendo.*



## 2. Vragen over Werk

- Hoe evalueert de minister de inspanningen van de VDAB naar de (intensief) tijdelijk werklozen voor opleiding, begeleiding en werkervaring? Welke lessen leren we uit de ervaringen?

*Er werd door VDAB tijdens de coronacrisis maximaal ingezet op sensibilisering via mailings, communicatiecampagnes, het lanceren van een klantenbevraging enzovoort naar tijdelijke werklozen in samenwerking met sectoren, werkgevers, partners enzovoort. Dit om zo het ruime aanbod dat VDAB heeft voor werknemers, waaronder werknemers die tijdelijk werkloos zijn, bij deze groep (zowel de tijdelijk werklozen als hun werkgever) te promoten. Het percentage van tijdelijk werklozen dat een opleiding via VDAB heeft gevolgd is niet zo hoog, mede als gevolg van het feit dat tijdelijk werklozen zich niet moeten inschrijven bij VDAB en dat de werkgever niet verplicht is tot een opleidingsaanbod voor de tijdelijk werklozen. Maar ook doordat het gebruik van tijdelijke werkloosheid (door het beperkt aantal dagen in de maand) niet altijd combineer was om opleiding te volgen.*

- Hoe evalueert de minister de initiatieven 'helpdeoogst' en 'helpdehelpers'? Kunnen deze initiatieven verder worden uitgerold om sectoren te ondersteunen die kampen met een enorm personeelstekort?

*Dergelijke initiatieven kunnen een belangrijke aanvulling zijn op de reguliere werking van VDAB. Indien dit nodig blijkt, kunnen deze initiatieven snel geheractiveerd worden.*

- De coronacrisis heeft ons laten kennismaken met nieuwe toepassingen om te werken zoals het telewerken, het werken in de cloud en het digitaal vergaderen. Hoe zorgen we ervoor dat deze verworvenheden niet teniet worden gedaan?

*Ik merk in de realiteit dat deze digitale toepassingen deel zijn gaan uitmaken van de werkvloer na corona. Ik denk dat ze een belangrijke aanvulling kunnen zijn. Bijvoorbeeld om de balans privé-werk te bewaren. Al heb ik ook gemerkt dat fysieke terugkommomenten ook belangrijk zijn.*

- Wat is de impact van het stopzetten van de ondersteuningsmaatregelen voor de maatwerkbedrijven (bijvoorbeeld opschorting doorstroomtrajecten, de verlenging van de inschakelingstrajecten, de opschorting van de regel voor de 90 procent-invullingsgraad voor het contingent van 2020, de opschorting van de inhoudingen op de voorschotten enzovoort)?

- Hoe evalueert de minister de maatregelen om de dienstenchequebedrijven door de crisis te loodsen en de huishoudhulp in veilige omstandigheden te laten werken?

- Graag een overzicht van het aanbod digitale opleidingen sinds de coronacrisis bij de VDAB en de partners alsook het aantal gevolgde opleidingen? Hoe wordt deze trend verder gezet?

*De antwoorden op de laatste drie vragen kunnen later als antwoord op een schriftelijke vraag bezorgd worden, deze vergen diepgaandere analyses.*